

Środa, 14 czerwca 2017 r.

P8_TA(2017)0263

Sprawozdanie za rok 2016 dotyczące byłej jugosłowiańskiej republiki Macedonii

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie sprawozdania Komisji za rok 2016 dotyczącego byłej jugosłowiańskiej republiki Macedonii (2016/2310(INI))

(2018/C 331/11)

Parlament Europejski

- uwzględniając konkluzje prezydencji z posiedzenia Rady Europejskiej w Salonikach w dniach 19–20 czerwca 2003 r. dotyczące perspektywy przystąpienia państw Bałkanów Zachodnich do Unii,
- uwzględniając Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a byłą jugosłowiańską republiką Macedonii, z drugiej strony⁽¹⁾,
- uwzględniając umowę ramową zawartą w Ochrydzie i podpisaną w Skopje dnia 13 sierpnia 2001 r. (umowę ramową z Ochrydy),
- uwzględniając decyzję Rady Europejskiej z dnia 16 grudnia 2005 r. o przyznaniu temu państwu statusu kraju kandydującego do UE, a także konkluzje Rady Europejskiej z czerwca 2008 r., konkluzje Rady z grudnia 2008 r., z grudnia 2012 r., z grudnia 2014 r. i z grudnia 2015 r. oraz konkluzje prezydencji z dnia 13 grudnia 2016 r., które zyskały poparcie zdecydowanej większości delegacji i jednoznacznie potwierdziły silne zaangażowanie w proces przystąpienia tego kraju do UE,
- uwzględniając 13. posiedzenie Komitetu Stabilizacji i Stowarzyszenia między byłą jugosłowiańską republiką Macedonii a Komisją Europejską, które odbyło się w Skopje dnia 15 czerwca 2016 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 9 listopada 2016 r. zatytułowany „Polityka rozszerzenia UE” (COM(2016)0715) oraz towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji zatytułowany „Sprawozdanie za 2016 r. w sprawie byłej jugosłowiańskiej republiki Macedonii” (SWD(2016)0362),
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego z czerwca 2016 r. w sprawie byłej jugosłowiańskiej republiki Macedonii,
- uwzględniając priorytety Komisji z czerwca 2015 r. dotyczące pilnych reform w byłej jugosłowiańskiej republice Macedonii,
- uwzględniając zalecenia grupy ekspertów wyższego szczebla na temat systemowych problemów w zakresie praworządności w związku z przechwytywaniem informacji ujawnionym na wiosnę 2015 r.,
- uwzględniając porozumienie polityczne (tzw. porozumienie z Prżino) osiągnięte między czterema głównymi partiami politycznymi w Skopje dnia 2 czerwca i 15 lipca 2015 r., a także czterostronne porozumienie w sprawie jego wdrożenia z dnia 20 lipca i 31 sierpnia 2016 r.,
- uwzględniając deklarację końcową przewodniczącego szczytu w sprawie Bałkanów Zachodnich, który odbył się dnia 4 lipca 2016 r. w Paryżu, oraz zalecenia organizacji społeczeństwa obywatelskiego na szczyt w Paryżu w 2016 r.,
- uwzględniając wstępne ustalenia i wnioski, a także sprawozdanie końcowe OBWE/ODIHR dotyczące przedterminowych wyborów parlamentarnych z dnia 11 grudnia 2016 r.,
- uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 817(1993) i 845(1993), a także rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 47/225 oraz umowę przejściową z dnia 13 września 1995 r.,
- uwzględniając wyrok Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie stosowania umowy przejściowej z dnia 13 września 1995 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. L 84 z 20.3.2004, s.13.

Środa, 14 czerwca 2017 r.

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie tego kraju,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A8-0055/2017),
- A. mając na uwadze, że przedterminowe wybory parlamentarne, które były dwa razy przekładane, odbyły się w byłej jugosłowiańskiej republice Macedonii dnia 11 grudnia 2016 r. w zwykłej i spokojnej atmosferze, zgodnie ze standardami międzynarodowymi i zaleceniami OBWE/ODIHR; mając na uwadze, że wybory te przebiegły bez większych incydentów, były ogólnie dobrze zorganizowane i cechowała je wysoka frekwencja wyborcza;
- B. mając na uwadze, że polaryzacja polityczna, głęboki brak wzajemnego zaufania oraz brak prawdziwego dialogu między stronami utrudniają reformy i przygotowania do przystąpienia; mając na uwadze, że w niektórych ważnych obszarach można zaobserwować ciągły regres; mając na uwadze, że demokracja i praworządność były ciągle kwestionowane, w szczególności w wyniku zawłaszczenia państwa mającego wpływ na funkcjonowanie instytucji demokratycznych i kluczowe obszary społeczeństwa;
- C. mając na uwadze, że w dniu 27 kwietnia 2017 r. Talat Xhaferi został wybrany na nowego przewodniczącego parlamentu macedońskiego; mając na uwadze, że w dniu 17 maja 2017 r. prezydent republiki Macedonii powierzył mandat do sformowania nowego rządu liderowi partii SDSM Zoranowi Zaewowi; mając na uwadze, że w dniu 31 maja 2017 r. nowy rząd premiera Zorana Zaewa został zatwierdzony przez parlament macedoński;
- D. mając na uwadze, że do najważniejszych obszarów w procesie reform należą: wymiar sprawiedliwości, administracja publiczna i media, bezrobocie wśród młodzieży oraz przegląd wdrażania umowy ramowej z Ochrydy;
- E. mając na uwadze, że utrzymanie się tego kraju na ścieżce integracji z UE i ścieżce euroatlantyckiej wymaga poważnego zaangażowania wszystkich sił politycznych; mając na uwadze, że nowy rząd musi przyjąć i w pełni wdrożyć solidne reformy prowadzące do namacalnych wyników, zwłaszcza w obszarach praworządności, sprawiedliwości, korupcji, praw podstawowych, spraw wewnętrznych i dobrosąsiedzkich stosunków;
- F. mając na uwadze, że między Komisją, Radą i Parlamentem panuje zgoda, że utrzymanie pozytywnej rekomendacji do otwarcia negocjacji akcesyjnych z danym krajem pozostaje zależne od postępów we wdrażaniu porozumienia z Prżino oraz znaczących postępów w realizacji priorytetów dotyczących pilnych reform lub uwarunkowane takimi postęпами;
- G. mając na uwadze, że Rada blokuje kolejne kroki ze względu na nierozstrzygnięty spór z Grecją dotyczący nazwy tego kraju; mając na uwadze, że problemy dwustronne nie powinny być wykorzystywane jako pretekst do blokowania szybkiego rozpoczęcia negocjacji z UE;
- H. mając na uwadze, że spory dwustronne nie powinny być wykorzystywane do blokowania procesu przystąpienia do UE ani rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych, ale powinny zostać należycie rozwiązane w konstruktywny sposób i zgodnie ze standardami UE i ONZ; mając na uwadze, że należy podjąć wszelkie wysiłki w celu utrzymania stosunków dobrosąsiedzkich i międzyetnicznych;
- I. mając na uwadze, że (potencjalne) kraje kandydujące są oceniane na podstawie własnych osiągnięć, a harmonogram akcesji zależy od tempa i jakości niezbędnych reform; mając na uwadze, że rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych powinno być gwarantowane po spełnieniu wymaganych warunków; mając na uwadze, że kraj ten jest od wielu lat uznawany za jeden z najbardziej zaawansowanych krajów kandydujących do UE pod względem dostosowania do dorobku prawnego UE;
- J. mając na uwadze, że proces przystąpienia do UE stanowi główną zachętę do dalszych reform, w szczególności w odniesieniu do praworządności, niezależności sądownictwa, walki z korupcją i wolności mediów; mając na uwadze, że współpraca regionalna i stosunki dobrosąsiedzkie to zasadnicze elementy procesu rozszerzenia, procesu stabilizacji i stowarzyszenia oraz procesu przystąpienia tego kraju do UE;

Środa, 14 czerwca 2017 r.

- K. mając na uwadze, że w dniach 20 lipca i 31 sierpnia 2016 r. liderzy czterech głównych partii politycznych osiągnęli porozumienie w sprawie wdrażania porozumienia z Prżino, które obejmowało wyznaczenie daty przedterminowych wyborów parlamentarnych na dzień 11 grudnia 2016 r., oraz zadeklarowali swoje wsparcie dla działań Prokuratury Specjalnej; mając na uwadze, że wyrazili oni ponownie swoje zobowiązanie do wdrożenia priorytetów dotyczących pilnych reform;
- L. mając na uwadze, że ostatni kryzys polityczny pokazał brak skutecznych mechanizmów kontroli i równowagi w macedońskich instytucjach oraz potrzebę zwiększenia przejrzystości i rozliczalności publicznej;
- M. mając na uwadze, że zwalczanie przestępczości zorganizowanej i korupcji w dalszym ciągu ma zasadnicze znaczenie dla przeciwdziałania infiltracji systemu politycznego, prawnego i gospodarczego przez przestępców;
1. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie nowego rządu w dniu 31 maja 2017 r.; nalega na wszystkie partie polityczne, by działały w duchu pojednania, we wspólnym interesie wszystkich obywateli oraz by współpracowały z rządem w celu odbudowy zaufania do kraju i jego instytucji, w tym dzięki pełnemu wdrożeniu porozumienia z Prżino i priorytetów dotyczących pilnych reform;
 2. z zadowoleniem przyjmuje poszanowanie podstawowych wolności podczas przedterminowych wyborów w dniu 11 grudnia 2016 r., które były dobrze zorganizowane, charakteryzowały się przejrzystością i otwartością oraz odbyły się bez większych incydentów; odnotowuje, że OBWE/ODIHR uważa, że wybory te odbyły się w warunkach konkurencji; z zadowoleniem przyjmuje fakt, iż wszystkie partie polityczne zaakceptowały wyniki wyborów w interesie stabilności wewnętrznej oraz podkreśla ich odpowiedzialność za dopilnowanie, by nie doszło do powtórnego kryzysu politycznego; wzywa wszystkie partie do powstrzymania się od wszelkich form blokowania skutecznego funkcjonowania parlamentu; nalega, by nowy rząd szybko przeprowadził konieczne reformy w celu zapewnienia euroatlantycznej integracji kraju i perspektywy europejskiej z korzyścią dla kraju i jego obywateli; uważa, że współpraca między partiami i grupami etnicznymi ma zasadnicze znaczenie dla rozwiązania palących wyzwań wewnętrznych oraz wyzwań związanych z UE, także w celu utrzymania pozytywnej rekomendacji do otwarcia negocjacji w sprawie członkostwa w UE;
 3. z zadowoleniem przyjmuje usprawnienia w procesie wyborczym, co obejmuje ramy prawne, listy wyborców i przekazy medialne; z zadowoleniem przyjmuje fakt, iż przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego obserwowali wybory w przeważającej większości lokali wyborczych; wzywa właściwe organy, by zajęły się skutecznie domniemanymi nieprawidłowościami i uchybieniami, w tym zastraszaniem wyborców, kupowaniem głosów, nadużywaniem zasobów administracyjnych, politycznymi naciskami na media oraz używaniem konfrontacyjnego języka i atakami werbalnymi na dziennikarzy, również w związku z wyborami samorządowymi w maju 2017 r.; wzywa właściwe organy do uwzględnienia zaleceń OBWE/ODIHR i Komisji Weneckiej oraz do wykazania się wiarygodnymi wynikami w skutecznym kontrolowaniu finansowania partii politycznych i kampanii wyborczych; podkreśla potrzebę większej przejrzystości i dalszego odpolityczniania prac administracji wyborczej w celu zwiększenia publicznego zaufania w przyszłych wyborach;
 4. uważa za istotne przeprowadzenie spisu ludności (ostatni spis przeprowadzono w 2002 r.) pod warunkiem osiągnięcia ogólnokrajowego porozumienia w sprawie zastosowanej metodyki, aby uzyskać zaktualizowany i realistyczny obraz sytuacji demograficznej w Macedonii w celu lepszego zaspokojenia potrzeb macedońskich obywateli i oferowania im usług, a także w celu dalszego aktualizowania list wyborców oraz minimalizowania nieprawidłowości i niedociągnięć w przeszłości;
 5. oczekuje, że nowy rząd w ramach pierwszego priorytetu – we współpracy z innymi partiami – przyspieszy reformy związane z UE; potwierdza swoje poparcie dla otwarcia negocjacji akcesyjnych pod warunkiem osiągnięcia postępów w realizacji porozumienia z Prżino w celu zapewnienia jego pełnego, faktycznego i trwałego wdrażania oraz znaczących postępów w realizacji priorytetów dotyczących pilnych reform w ramach reform systemowych; wzywa Radę, by w najbliższym możliwym terminie zajęła się kwestią negocjacji akcesyjnych; jest w dalszym ciągu przekonany, że negocjacje mogą prowadzić do bardzo potrzebnych reform, zapewnić nową dynamikę, odnowić perspektywę europejską i pozytywnie wpłynąć na rozwiązanie sporów dwustronnych, tak aby nie utrudniać procesu przystąpienia do UE;
 6. podkreśla strategiczne znaczenie wsparcia dalszych postępów w procesie integracji z UE oraz ponownie apeluje o okazanie woli politycznej i odpowiedzialności przez wszystkie partie, by w pełni wdrożyć priorytety dotyczące pilnych reform oraz porozumienie z Prżino; podkreśla, że realizacja porozumienia z Prżino ma zasadnicze znaczenie także poza obszarem wyborów w celu zapewnienia politycznej stabilności i trwałości w przyszłości; wzywa Komisję, by w najbliższym możliwym terminie, ale przed końcem 2017 r., oceniła postępy tego kraju w ich wdrażaniu oraz by złożyła Parlamentowi i Radzie stosowne sprawozdanie; przypominając, że należy zainicjować i wdrożyć dawno oczekiwane reformy, popiera

Środa, 14 czerwca 2017 r.

kontynuowanie dialogu na wysokim szczeblu w sprawie przystąpienia z myślą o systematycznym wspieraniu tego kraju w tym dążeniu; żałuje, że nie zorganizowano żadnego spotkania w ramach dialogu na wysokim szczeblu w sprawie przystąpienia oraz że poczyniono niewiele postępów w osiągnięciu wcześniejszych celów; zwraca uwagę na potencjalne negatywne skutki polityczne, społeczno-gospodarcze i związane z bezpieczeństwem, wynikające z dalszych opóźnień w procesie integracji euro-atlantycznej tego kraju; wzywa ponadto Komisję i ESDZ do zwiększenia widoczności projektów finansowanych przez UE w kraju w celu zbliżenia UE do obywateli tego kraju;

7. podkreśla znaczne postępy kraju w procesie integracji z UE oraz zwraca uwagę na negatywne skutki dalszych opóźnień w procesie integracji, łącznie z zagrożeniem dla wiarygodności polityki rozszerzenia UE oraz ryzykiem braku stabilności w regionie;

8. wskazuje, że obecne wyzwania, przed jakimi stoi Unia Europejska (wyjście Wielkiej Brytanii z UE, migracja, radykalizm itd.), nie powinny utrudniać procesu rozszerzenia, a potwierdziły one raczej konieczność pełnej integracji Bałkanów Zachodnich ze strukturami UE w celu wzmocnienia i pogłębienia partnerstwa w dążeniu do przewyciężenia krzysów międzynarodowych;

9. z zadowoleniem przyjmuje wysoki poziom dostosowania przepisów do wspólnotowego dorobku prawnego oraz potwierdza priorytet nadany skutecznemu wdrażaniu i egzekwowaniu istniejących ram prawnych i politycznych, jak w przypadku krajów już zaangażowanych w negocjacje akcesyjne;

10. gratuluje Macedonii ciągłego wywiązywania się ze swoich zobowiązań w ramach układu o stabilizacji i stowarzyszeniu; wzywa Radę do przyjęcia wniosku Komisji z 2009 r. w sprawie przejścia do drugiego etapu układu o stabilizacji i stowarzyszeniu, zgodnie z odpowiednimi przepisami;

11. wzywa wszystkie strony do wykazania woli politycznej i odpowiedzialności, aby przewyciężyć podziały polityczne, polaryzację oraz brak kultury kompromisu i wznowić dialog; ponownie podkreśla kluczową rolę parlamentu w rozwoju demokratycznym kraju oraz jako forum dla politycznego dialogu i politycznej reprezentacji; wzywa do umocnienia jego funkcji nadzorczej oraz do ograniczenia praktyki wprowadzania częstych zmian legislacyjnych do przepisów i wykorzystywania procedur skróconych w celu ich przyjmowania bez przeprowadzania wystarczających konsultacji ani ocen skutków; wzywa do zapewnienia sprawnego funkcjonowania komisji parlamentarnych ds. przechwytywania informacji oraz ds. bezpieczeństwa i kontrwywiadu, a także do zapewnienia im nieograniczonego dostępu do niezbędnych danych i zeznań w celu zagwarantowania wiarygodnej kontroli parlamentarnej nad właściwymi służbami; potwierdza konstruktywną rolę społeczeństwa obywatelskiego we wspieraniu i udoskonalaniu procesów demokratycznych;

12. odnotowuje pewne postępy w reformowaniu administracji publicznej, w tym działania mające na celu wdrożenie nowych ram prawnych dotyczących zarządzania zasobami ludzkimi; wzywa do dalszego zobowiązania się do wdrażania rekomendacji Komisji; pozostaje zaniepokojony upolitycznieniem administracji publicznej oraz faktem, że urzędnicy służby cywilnej są poddawani presji politycznej; wzywa nowy rząd do wykazania silnego zobowiązania politycznego w celu zwiększenia profesjonalizmu, osiągnięć zawodowych, neutralności i niezależności na wszystkich szczeblach poprzez wdrożenie nowej procedury rekrutacji i oceny, opartej na osiągnięciach zawodowych; podkreśla potrzebę uzupełnienia strategii reformy administracji publicznej na lata 2017–2022, w tym poprzez udostępnienie wystarczających środków budżetowych na jej realizację, a także konieczność wzmocnienia odnośnych zdolności administracyjnych; wzywa nowy rząd do ustanowienia przejrzystych i skutecznych granic odpowiedzialności w ramach instytucji i między nimi; zaleca sprawiedliwą reprezentację wszystkich społeczności na wszystkich szczeblach administracji publicznej;

13. zaleca nowemu rządowi opracowanie kompleksowej strategii e-rządzenia powiązanej z dalszym rozwojem e-usług dla obywateli i przedsiębiorstw w celu ograniczenia obciążenia biurokratycznego dla państwa, obywateli i przedsiębiorstw; podkreśla, że e-rządzenie i e-usługi wzmocniłyby wyniki gospodarcze kraju oraz zwiększyłyby przejrzystość i wydajność administracji publicznej i usług publicznych; zwraca uwagę na prawo obywateli do dostępu do informacji publicznych oraz wzywa do podjęcia dalszych wysiłków w celu zapewnienia, by prawo to nie było w żaden sposób ograniczane; zachęca do poszukiwania innowacyjnych rozwiązań elektronicznych w celu zapewnienia łatwego dostępu do informacji publicznych i ograniczenia związanej z tym biurokracji;

14. ubolewa nad ciągłym regresem w reformie wymiaru sprawiedliwości, który powinien być zachęcany do niezależnego funkcjonowania; wyraża ubolewanie z powodu ciągłej politycznej ingerencji w jego prace, w tym w mianowanie i awansowanie sędziów i prokuratorów, a także z powodu braku rozliczalności oraz przypadków wybiórczej sprawiedliwości; ponownie apeluje do właściwych organów o skuteczne zajęcie się nierozwiązanymi kwestiami zidentyfikowanymi w ramach priorytetów dotyczących pilnych reform oraz o wykazanie woli politycznej, aby doprowadzić do postępów w reformie sądownictwa, w tym poprzez zwiększenie – w prawodawstwie oraz w praktyce –

Środa, 14 czerwca 2017 r.

przejrzystości procedur mianowania i awansowania sędziów oraz poprzez skrócenie czasu trwania postępowań sądowych; uznaje, że podjęto pewne wysiłki w celu poprawy przejrzystości; ponadto wzywa władze do zapewnienia profesjonalizmu Rady Sądowniczej i Rady Prokuratorów oraz funkcjonalnej niezależności systemu wymiaru sprawiedliwości jako całości;

15. przypomina, że ważne jest, by bez przeszkód, dokładnie i w niezależny sposób zbadano zarzuty dotyczące nadużyć ujawnionych w wyniku podsłuchów oraz powiązane z nimi przypadki niedostatecznego nadzoru; przypomina o tym, jak ważne są mandat i prace Prokuratury Specjalnej oraz parlamentarnej komisji śledczej służące zbadaniu, odpowiednio, odpowiedzialności prawnej i politycznej; odnotowuje, że Prokuratura Specjalna wniosła pierwsze akty oskarżenia w sprawach karnych dotyczących nadużyć wynikających z podsłuchów;

16. jest zaniepokojony atakami politycznymi na Prokuraturę Specjalną i utrudnianiem jej pracy za pomocą środków administracyjnych i sądowych oraz brakiem współpracy ze strony innych instytucji; przypomina sądom karnym niestosującym się do oficjalnych wniosków wydanych przez Prokuraturę Specjalną, że są one prawnie zobowiązane do udzielania pomocy Prokuraturze Specjalnej; uważa, że dla procesu demokratycznego bardzo istotne jest umożliwienie Prokuraturze Specjalnej w pełni niezależnego i nieograniczonego wypełniania jej obowiązków oraz prowadzenia szczegółowych dochodzeń z zapewnieniem jej koniecznych środków; wzywa do udzielenia Prokuraturze Specjalnej pełnego wsparcia oraz zapewnienia jej warunków i czasu koniecznych do ukończenia ważnych prowadzonych przez nią prac; wzywa do wyeliminowania przeszkód sądowych dotyczących przekazywania dowodów Prokuraturze Specjalnej oraz do poparcia zmian w prawie z myślą o zapewnieniu jej niezależnej władzy do celów ochrony świadków w sprawach wchodzących w zakres kompetencji jej urzędu; wyraża przekonanie, że wyniki dochodzeń stanowią ważny krok w kierunku odbudowania zaufania do instytucji krajowych; podkreśla ponadto potrzebę zmiany ustawy o ochronie świadków;

17. w dalszym ciągu wyraża zaniepokojenie w związku z tym, że korupcja wciąż stanowi poważny problem, a zwalczanie korupcji jest osłabiane przez naciski polityczne; podkreśla potrzebę wykazania silnej woli politycznej do walki z korupcją; podkreśla, że należy wzmocnić niezależność policji, prokuratury i Państwowej Komisji ds. Zapobiegania Korupcji; wzywa do zwiększenia przejrzystości oraz zapewnienia wyboru i mianowania członków tej komisji w oparciu o ich osiągnięcia zawodowe; apeluje o podjęcie pilnych starań w celu skutecznego zapobiegania konfliktom interesów i nakładania kar w przypadku ich wystąpienia, a także w celu wykazania się wiarygodnymi wynikami w zwalczaniu korupcji na wysokim szczeblu, łącznie z wdrożeniem ram prawnych na potrzeby ochrony osób zgłaszających przypadki naruszenia zgodnie z europejskimi normami, priorytetami dotyczącymi pilnych reform oraz zaleceniami Komisji Weneckiej; zachęca ponownie niezależne organizacje społeczeństwa obywatelskiego i media do ujawniania korupcji oraz do wspierania niezależnych i bezstronnych dochodzeń; wzywa władze do wsparcia prac prowadzonych przez rzecznika praw obywatelskich za pomocą odpowiednich zasobów kadrowych i środków budżetowych;

18. jest zaniepokojony połączeniem środków przekazu, polityki i działań rządu, w szczególności w odniesieniu do wydatkowania pieniędzy publicznych; zdecydowanie potępia istnienie bezprawnych powiązań między sferą gospodarczą, polityczną i rodzinną w odniesieniu do wydatkowania pieniędzy publicznych; zwraca się do rządu o przyjęcie – jako dodatkowego środka służącego zwalczaniu korupcji – ram prawnych regulujących konflikty interesów oraz upubliczniających aktywa osób zajmujących wysokie stanowiska państwowe;

19. z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie ram prawnych i strategii na rzecz zwalczania przestępczości zorganizowanej; z zadowoleniem przyjmuje rozbicie siatek przestępczych i szklaków powiązanych z handlem ludźmi i handlem narkotykami oraz wzywa do dalszej intensyfikacji wysiłków w walce z przestępczością zorganizowaną; zachęca do dalszego pogłębiania współpracy między organami ścigania zarówno wewnątrz kraju, jak i z państwami sąsiadującymi, oraz do zwiększenia uprawnień i zasobów sądów; uważa, że zasadnicze znaczenie ma dalsze rozwijanie zdolności egzekwowania prawa w celu prowadzenia dochodzeń w sprawie przestępstw finansowych i konfiskaty mienia;

20. docenia stałe wysiłki na rzecz zwalczania islamskiej radykalizacji i zagranicznych bojowników terrorystycznych; z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie strategii na rzecz walki z terroryzmem na lata 2013–2019, która określa również pojęcia brutalnego ekstremizmu, radykalizacji, prewencji i reintegracji; wzywa do jej wdrożenia przez zacieśnienie współpracy między agencjami bezpieczeństwa a organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, przywódcami religijnymi, lokalnymi społecznościami i innymi instytucjami państwowymi w obszarze kształcenia, zdrowia i usług społecznych w zakresie uwzględniania różnych etapów radykalizacji oraz opracowywania narzędzi reintegracji i resocjalizacji; ponadto wzywa do stałego monitorowania powracających zagranicznych bojowników przez służby bezpieczeństwa, do ich odpowiedniej reintegracji w społeczeństwie oraz do stałej wymiany informacji z organami UE i państwami sąsiadującymi;

Środa, 14 czerwca 2017 r.

21. wyraża zaniepokojenie sygnałami otrzymywanymi ze strony organizacji społeczeństwa obywatelskiego na temat pogorszenia się klimatu, w którym działają; pozostaje zaniepokojony radykalnymi atakami publicznymi polityków i mediów na organizacje społeczeństwa obywatelskiego i zagranicznych przedstawicieli; potwierdza i wspiera ważną rolę odgrywaną przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego w monitorowaniu, wspieraniu i udoskonalaniu procesów demokratycznych, w tym procesu wyborczego, oraz zapewnianiu kontroli i równowagi; wyraża zaniepokojenie z powodu nikłego zaangażowania rządu i niewystarczającej współpracy z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego na wszystkich szczeblach; podkreśla znaczenie regularnego i konstruktywnego dialogu i współpracy z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego oraz wzywa właściwe organy do zaangażowania ich w proces kształtowania polityki w sposób regularny i ustrukturyzowany; zwraca się do władz, by nie dyskryminowały organizacji społeczeństwa obywatelskiego z żadnych względów, takich jak przynależność polityczna, poglądy religijne czy przynależność etniczna; uważa, że bez poważnego uzasadnienia nie można odmawiać żadnym grupom wolności zrzeszania się i zgromadzeń;

22. zachęca władze do wznowienia prac nad przerwany spisem powszechnym zapewniającym dokładne dane statystyczne dotyczące ludności, które mogłyby służyć za podstawę dla rządowych programów rozwoju i odpowiedniego planowania budżetowego;

23. przypomina rządowi i partiom politycznym o spoczywającej na nich odpowiedzialności za kształtowanie kultury integracji i tolerancji zarówno w przepisach prawnych, jak i w praktyce; z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie krajowej strategii na rzecz równości i niedyskryminacji na lata 2016–2020; wyraża zaniepokojenie co do bezstronności i niezależności Komisji ds. Ochrony przed Dyskryminacją oraz domaga się przejrzystego procesu wyboru jej członków; ponownie potępia nawoływanie do nienawiści wobec dyskryminowanych grup; jest zaniepokojony utrzymującą się nietolerancją i dyskryminacją wobec lesbijek, gejów, osób biseksualnych, transpłciowych i interseksualnych (LGBTI) oraz ciągłymi atakami na te osoby; ponawia apel o dostosowanie ustawy antydyskryminacyjnej do dorobku prawnego UE w odniesieniu do dyskryminacji ze względu na orientację seksualną; ponownie podkreśla konieczność zwalczania uprzedzeń i dyskryminacji wobec ludności romskiej, a także ułatwienia jej integracji oraz dostępu do systemu edukacji i rynku pracy; wyraża zaniepokojenie z powodu nieludzkich warunków panujących w więzieniach i ich przepełnienia mimo znacznego zwiększenia środków budżetowych na ten cel; domaga się poszanowania zaleceń rzecznika praw obywatelskich;

24. wzywa do podjęcia dalszych wysiłków mających na celu promowanie równouprawnienia płci i zwiększenie udziału kobiet w polityce i zatrudnieniu, poprawę ich sytuacji społeczno-gospodarczej oraz wzmocnienie ogólnych praw kobiet; wzywa właściwe władze do lepszego wdrażania ustawy o równych szansach, do przeciwdziałania niewystarczającej reprezentacji kobiet na kluczowych stanowiskach decyzyjnych na wszystkich szczeblach oraz do zwiększenia skuteczności mechanizmów instytucjonalnych na rzecz szerzenia równości kobiet i mężczyzn; wzywa właściwe organy do przydziału odpowiednich środków w budżecie na jej wdrożenie; wyraża zaniepokojenie brakiem dostępu kobiet do części podstawowych usług zdrowotnych, a także utrzymującym się na wysokim poziomie wskaźnikiem umieralności niemowląt;

25. wzywa rząd do podjęcia działań w celu dokonania przeglądu ustawy o zapobieganiu przemoc domowej i ochrony przed nią oraz innych odpowiednich ustaw w celu zapewnienia odpowiedniej ochrony wszystkim ofiarom przemocy domowej i przemocy uwarunkowanej płcią, a także do poprawy usług wsparcia dla ofiar przemocy domowej, w tym do zapewnienia odpowiedniej liczby schronisk; ponadto wzywa do zapewnienia, by przypadki przemocy domowej były szczegółowo badane, a ich sprawcy byli ścigani, oraz do dalszego przeprowadzania kampanii zwiększających świadomość problemu przemocy domowej;

26. przypomina, że stosunki między grupami etnicznymi są w dalszym ciągu niestabilne; wzywa wszystkie partie polityczne i organizacje społeczeństwa obywatelskiego do aktywnego promowania pluralistycznego i tolerancyjnego społeczeństwa o wieloetnicznym, wielokulturowym i wielowyznaniowym charakterze oraz do wzmocnienia współistnienia i dialogu; uważa, że potrzebne są specjalne środki, aby osiągnąć spójność społeczną wśród różnych społeczności etnicznych, narodowych i religijnych; przypomina rządowi i przywódcom partyjnym o ich zobowiązaniu do pełnego wdrożenia umowy ramowej z Ochrydy w sposób przejrzysty i pluralistyczny, do zakończenia jej zaległego przeglądu bez dalszych opóźnień, w tym zaleceń politycznych, a także do zapewnienia wystarczającego budżetu na jej wdrożenie; potępia wszelkie formy nastrojów separatystycznych i wszelkie dążenia do rozpadu różnych grup społecznych; podkreśla, jak ważne jest, by niezwłocznie rozpocząć długo oczekiwany spis powszechny;

27. wzywa Komisję, by podejmowała dalsze starania w celu wsparcia rzeczywistego procesu pojednania w regionie, zwłaszcza przez wspieranie projektów kulturalnych dotyczących najnowszej historii, a także promowanie wspólnego rozumienia historii oraz publicznej i politycznej kultury tolerancji, integracji i pojednania

28. powtarza, że władze i społeczeństwo obywatelskie powinny podjąć odpowiednie działania na rzecz osiągnięcia historycznego pojednania w celu przezwyciężenia podziałów między różnymi grupami etnicznymi i narodowymi (łącznie z obywatelami narodowości bułgarskiej) oraz wewnątrz tych grup;

Środa, 14 czerwca 2017 r.

29. nalega na rząd, aby wysłał do społeczeństwa i mediów wyraźny sygnał, że dyskryminacja ze względu na tożsamość narodową nie jest tolerowana w tym kraju, także w systemie sądownictwa, w mediach, na rynku pracy i w zakresie możliwości społecznych; podkreśla znaczenie tych działań dla integracji różnych społeczności etnicznych, stabilizacji i integracji europejskiej tego kraju;

30. zachęca władze do odzyskania od Serbii ważnych archiwów jugosłowiańskich tajnych służb; jest zdania, że przejrzyste podejście do totalitarnej przeszłości, obejmujące otwarcie archiwów tajnych służb, stanowi krok w kierunku dalszej demokratyzacji, rozliczalności i siły instytucji;

31. przypomina o znaczeniu wolności i niezależności mediów jako jednej z podstawowych wartości UE oraz fundamentu każdej demokracji; jest zaniepokojony sytuacją w zakresie wolności słowa i mediów, nawoływaniem do nienawiści, przypadkami zastraszania i autocenzury, systematyczną ingerencją i presją polityczną w odniesieniu do strategii redakcyjnych oraz brakiem obiektywnego i rzetelnego dziennikarstwa śledczego, a także niewyważonymi informacjami na temat działań rządu; powtarza swój apel o zapewnienie prezentowania różnych punktów widzenia w głównych mediach, w szczególności przez nadawców publicznych;

32. wzywa nowy rząd do zadbania o to, by przeprowadzono rzetelne dochodzenia w sprawie zastraszania dziennikarzy lub stosowania wobec nich przemocy oraz zapobiegano takim zjawiskom, a także by postawiono sprawców tych czynów przed wymiarem sprawiedliwości; podkreśla potrzebę zapewnienia równoważoności oraz politycznej i finansowej autonomii nadawców publicznych w celu zapewnienia ich niezależności finansowej i redakcyjnej, a także prawo dostępu do obiektywnych informacji; domaga się ustanowienia pluralistycznych organów reprezentujących interesy mediów; wzywa do ustanowienia kodeksu postępowania zawodowego akceptowanego zarówno przez media publiczne, jak i prywatne; zachęca urzędników rządowych, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i organizacje dziennikarzy do wspólnych prac nad reformą mediów;

33. pozostaje zaniepokojony faktem, że sytuacja polityczna stanowi poważne zagrożenie dla macedońskiej gospodarki; jest w dalszym ciągu zaniepokojony słabym egzekwowaniem umów, rozmiarami gospodarki nieformalnej oraz trudnościami w uzyskaniu dostępu do finansowania; podkreśla, że istotną przeszkodą dla działalności gospodarczej jest rozrośnięta szara strefa; podkreśla potrzebę przyjęcia środków, które poprawią konkurencyjność i zdolność sektora prywatnego do tworzenia miejsc pracy, oraz wzywa właściwe organy, by zajęły się również kwestią skuteczności wymiaru sprawiedliwości;

34. z zadowoleniem przyjmuje utrzymanie stabilności makroekonomicznej, ograniczenie stopy bezrobocia i ciągle zaangażowanie rządu we wspieranie wzrostu i zatrudnienia przez rynkową politykę gospodarczą, jednak jest zaniepokojony trwałością długu publicznego oraz utrzymującą się wysoką stopą bezrobocia z bardzo niskim współczynnikiem aktywności zawodowej, zwłaszcza wśród młodzieży, kobiet i osób niepełnosprawnych; ponadto wzywa właściwe organy do zwalczania długotrwałego i strukturalnego bezrobocia, promowania współpracy w zakresie polityki gospodarczej, lepszego dostosowania edukacji do potrzeb rynku pracy i opracowania ukierunkowanej strategii przewidującej, jak zapewnić lepszą integrację młodzieży i kobiet na rynku pracy; jest zaniepokojony wpływem dobrze wykształconych i młodych specjalistów i stanowczo wzywa rząd do opracowania programów umożliwiających powrót wysoko wykwalifikowanych młodych specjalistów oraz ich uczestnictwo w procesach politycznych i decyzyjnych; domaga się poprawy dyscypliny budżetowej i przejrzystości oraz zwiększenia zdolności w zakresie planowania budżetowego; wspiera zasadę zrównoważonego budżetu; zauważa, że wiarygodne i przewidywalne otoczenie regulacyjne dla przedsiębiorstw skutkuje zwiększoną stabilnością makroekonomiczną i wzrostem; wzywa do przeprowadzenia odpowiednich konsultacji z wszystkimi zainteresowanymi stronami w tym względzie;

35. z zadowoleniem przyjmuje postępy w modernizacji sieci transportowych, energetycznych i telekomunikacyjnych, a w szczególności wysiłki włożone w zakończenie budowy korytarza X⁽¹⁾; wobec ogromnego znaczenia połączeń kolejowych w ramach zrównoważonego systemu transportu z zadowoleniem przyjmuje zamiar rządu, by zmodernizować lub wybudować połączenia kolejowe ze Skopje do stolic państw sąsiadujących, i domaga się szybszych postępów, w szczególności w finalizowaniu połączeń kolejowych i drogowych w ramach korytarza VIII⁽²⁾;

⁽¹⁾ Korytarz X to jeden z paneuropejskich korytarzy transportowych biegnący z Salzburga w Austrii do Salonik w Grecji.

⁽²⁾ Korytarz VIII to jeden z paneuropejskich korytarzy transportowych biegnący z Durrës w Albanii do Warny w Bułgarii. Przebiega także przez Skopje.

Środa, 14 czerwca 2017 r.

36. wyraża uznanie dla dobrego poziomu przygotowania w obszarze łączności elektronicznej i społeczeństwa informacyjnego; wzywa do poczynienia dalszych postępów w obszarze bezpieczeństwa cybernetycznego oraz podkreśla potrzebę opracowania i przyjęcia krajowej strategii bezpieczeństwa cybernetycznego w celu zwiększenia odporności cybernetycznej;

37. jest zaniepokojony znacznymi uchybieniami w dziedzinie środowiska, zwłaszcza w obszarze zanieczyszczenia przemysłowego oraz zanieczyszczenia powietrza i wody; zauważa, że obecny stan systemu wodociągowego jest zasadniczo niezadowolający, co skutkuje dużymi stratami wody i problemami z jakością wody; podkreśla konieczność opracowania i realizacji zrównoważonej polityki dotyczącej odpadów oraz wzywa do opracowania kompleksowej polityki i strategii działania w dziedzinie klimatu, zgodnych z ramami strategii „UE 2030”, w odniesieniu do polityki przeciwdziałania zmianie klimatu, a także wzywa do ratyfikacji i wdrożenia porozumienia klimatycznego z Paryża;

38. z zadowoleniem przyjmuje konstruktywną rolę kraju we współpracy regionalnej, w szczególności w ramach inicjatywy sześciu krajów Bałkanów Zachodnich i programu dotyczącego jakości sieci połączeń; zauważa jednak, że połączenia w ramach infrastruktury transportowej i energetycznej z państwami sąsiadującymi w regionie oraz połączenie z TEN-T są nadal ograniczone; z zadowoleniem przyjmuje postępy dokonane w odniesieniu do bezpieczeństwa dostaw oraz w obszarze połączeń międzysystemowych sieci przesyłu energii elektrycznej i gazu; odnotowuje porozumienie podpisane z krajami Bałkanów Zachodnich w sprawie rozwoju regionalnego rynku energii elektrycznej; podkreśla potrzebę dokonania postępów w zakresie otwarcia rynku energii elektrycznej oraz rozwoju konkurencji na rynku gazu i energii elektrycznej w dążeniu do rozdzielania usług użyteczności publicznej zgodnie z trzecim pakietem energetycznym UE; wzywa do znacznych usprawnień w obszarze efektywności energetycznej, produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz walki ze zmianą klimatu; wzywa do ratyfikowania porozumienia klimatycznego z Paryża;

39. wzywa władze do wzmocnienia zdolności administracyjnych i finansowych, aby można było zapewnić przejrzysty, wydajny i skuteczny system zamówień publicznych, zapobiegać wszelkim nieprawidłowościom oraz właściwie i terminowo wykorzystywać środki unijne, a jednocześnie do przekazywania szczegółowych okresowych sprawozdań dotyczących programowania i wykorzystywania funduszy wspólnotowych; z zaniepokojeniem zauważa, że Komisja raz jeszcze obniżyła wsparcie finansowe w ramach IPA o ok. 27 mln EUR w wyniku braku zaangażowania politycznego do przeprowadzenia reform w obszarze zarządzania finansami publicznymi; apeluje do Komisji, by w swoich sprawozdaniach zawierała informacje o wsparciu z IPA dla tego kraju oraz o skuteczności wdrożonych środków, w szczególności o wsparciu z IPA przydzielonym na realizację kluczowych priorytetów i odnośnych projektów;

40. wyraża uznanie dla tego kraju za konstruktywną rolę i współpracę oraz ogromne wysiłki przy stawianiu czoła wyzwaniom związanym z kryzysem migracyjnym, co zapewniło istotny wkład w bezpieczeństwo i stabilność UE; w związku z tym wzywa Komisję do zapewnienia temu krajowi wszystkich koniecznych narzędzi w celu złagodzenia kryzysu; zaleca dalsze środki i działania zgodne z międzynarodowym prawem humanitarnym w celu usprawnienia systemu azylowego, zapewnienia koniecznych zdolności do zwalczania handlu ludźmi i przemytu migrantów oraz zapobiegania tym zjawiskom, w tym umów o współpracy z sąsiednimi państwami w zakresie zwalczania przestępczości, a także do zapewnienia skutecznego zarządzania granicami;

41. odnotowuje, że kraj ten leży na tak zwanym szlaku zachodniobałkańskim oraz że około 600 000 uchodźców i migrantów, w tym osób szczególnie narażonych, takich jak dzieci i osoby starsze, podróżowało dotychczas przez ten kraj w drodze do Europy; wzywa władze tego kraju do zapewnienia, by migranci i uchodźcy ubiegający się o azyl w tym kraju lub podróżujący przez jego terytorium byli traktowani zgodnie z prawem międzynarodowym i prawem UE, w tym z Konwencją dotyczącą statusu uchodźców z 1951 r. oraz Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej;

42. wzywa Komisję do dalszej współpracy ze wszystkimi państwami Bałkanów Zachodnich w sprawach związanych z migracją, by zapewnić przestrzeganie norm europejskich i międzynarodowych;

43. podkreśla znaczenie współpracy regionalnej jako narzędzia do napędzania procesu integracji z UE oraz wyraża uznanie dla konstruktywnych wysiłków kraju i jego aktywnego wkładu w promowanie stosunków dwustronnych z wszystkimi krajami w regionie;

44. uważa, że współpraca regionalna stanowi istotny element procesu akcesyjnego do UE, ponieważ przynosi temu regionowi stabilizację i dobrobyt, powinna być zatem priorytetem dla rządu; wyraża zadowolenie z faktu, że kraj ten stale odgrywa konstruktywną rolę oraz wnosi aktywny wkład w promowanie współpracy dwustronnej, regionalnej i międzynarodowej, a także uczestniczy w cywilnych i wojskowych operacjach zarządzania kryzysowego; pochwała większą zgodność z polityką zagraniczną UE (73 %); wzywa macedońskie władze, by dostosowały się także do środków

Środa, 14 czerwca 2017 r.

ograniczających przyjętych przez UE wobec Rosji w następstwie nielegalnej aneksji Krymu; ponownie zauważa, jak ważne jest zakończenie negocjacji dotyczących traktatu w sprawie przyjaźni i dobrego sąsiedztwa z Bułgarią; apeluje do władz, by szanowały polityczne, społeczne i kulturowe prawa obywateli tego kraju, którzy uważają się za Bułgarów;

45. zachęca do powołania wspólnych eksperckich komisji ds. historii i edukacji z państwami sąsiadującymi, co przyczyniłoby się do osiągnięcia celu, jakim jest obiektywne interpretowanie historii w oparciu o fakty, zacieśnianie współpracy środowisk akademickich oraz propagowanie wśród młodzieży pozytywnego nastawienia do państw sąsiadujących;

46. z zadowoleniem przyjmuje wymierne rezultaty inicjatywy na rzecz środków budowy zaufania między tym krajem a Grecją, które mogłyby doprowadzić do lepszego zrozumienia i zacieśnienia stosunków dwustronnych, co utorowałoby drogę rozwiązaniu kwestii nazwy, możliwemu do zaakceptowania przez obie strony, a także uznaje pozytywne działania na rzecz ich realizacji; podkreśla znaczenie unikania kontrowersyjnych gestów, działań i oświadczeń, które mogłyby negatywnie wpływać na stosunki dobrosąsiedzkie; stanowczo podtrzymuje swój apel do wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel oraz do Komisji o podjęcie nowych inicjatyw w celu przewyższenia pozostałych różnic oraz o wypracowanie – we współpracy z tymi dwoma krajami i ze specjalnym przedstawicielem ONZ – rozwiązania kwestii nazwy, możliwego do zaakceptowania przez obie strony, a także o przedstawienie Parlamentowi sprawozdania na ten temat;

47. z zadowoleniem przyjmuje działania podjęte w ramach procesu berlińskiego, które pokazują silne polityczne poparcie dla perspektywy europejskiej krajów Bałkanów Zachodnich; podkreśla znaczenie tego procesu dla promowania rozwoju ekonomicznego państw w regionie poprzez inwestycje w sieci bazowe i projekty dwustronne w obszarach infrastruktury, gospodarki i wzajemnych połączeń; przypomina o znaczeniu aktywnego uczestnictwa w regionalnych inicjatywach dotyczących młodzieży, takich jak regionalne biuro ds. współpracy na rzecz młodzieży na Bałkanach Zachodnich; z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie funduszu dla Bałkanów Zachodnich oraz wzywa Komisję do uwzględniania proponowanych inicjatyw i projektów;

48. wyraża uznanie dla tego kraju za przewodnictwo w ramach Inicjatywy Środkowoeuropejskiej koncentrującej się w 2015 r. na współpracy gospodarczej i możliwościach rynkowych, infrastrukturze i ogólnym rozwoju gospodarczym, w tym rozwoju obszarów wiejskich i turystyce, a także łączeniu makroregionów;

49. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel, Komisji, rządów i parlamentom państw członkowskich, jak również rządowi i parlamentowi tego kraju.